GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 8 galbini mon. sunatória.

Anuiu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 2. **Brasiovu 19/7 Ianuariu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Prea On. Dle Redactoru!

Plangerea fratiloru Tofaleni au strabatutu si in aceste dóue comune Vladeni si Tientiariu, si pentru alinarea lacrimiloru de suferintie, — storse din animele celoru 300 sufiete din comun'a Tofaleu prin esposesionarea loru din vetrele strabune de catra br. Apor, — amu onóre a ve susterne aici 27 fl. 60 cr. v. a. pre lunga acéea cordiale rogaminte: cá se binevoiti a strapune comitetului in causa Tofaleniloru infiintiatu, cá contribuiri din ambele nóstre comune, si adica: din comun'a Vladeni s'au adunatu 14 fl. 60 cr., din comun'a Tientiariu 11 fl., dela subscrisulu 2 fl. Sum'a 27 fl. 60 cr.

Vladeni in 4/16 Ianuariu 1870 sél.

Iacobu Zorca,
not. com. in Vladeni si Tientiariu.

Reuniunile mantuinti'a romaniloru.

Brasiovu 17 Ianuariu. Aici se pusera in viétia mesurele prospete, luate de comitetulu asociatiunei romane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, cu cari fù insarcinatu de catra Adunarea generale din Siomcut'a, in interesulu prosperarei si latirei activitatii asociatiunei, prin infiintiare de comitete cercuali si agenture.

Regulamentulu adica respectivu, impartitu pe la fostii colectori ai asociatiunei, s'a si pusu in viétia pentru cerculu Brasiovu si Treiscaune. Membrii asociatiunei convocati pe 4/16 Ianuariu din tóte comunele cerculni Brasiovu, la 2 óre dupa prandiu se adunara in sal'a giminasiului romanu, unde se deschise siedinti'a constituanta prin domnulu fostu colectoru si protopopu Ioane Petricu prin espunerea genesei si a propasirei asociatiunei pana astadi. Impartasiesce provocarea comitetului de a se pune in viétia regularea despartiementeloru si a agenturéloru si provóca la unanima conlucrare. Dupa acésta se ceti regularea cu dispusetiunile speciali si scrisorile sosite in obiectulu acesta, provocandu in fine adunarea la alegerea comitetului despartiementului cercuale, care dupa o desbatere pregatitória se si alese in persónele dd. Iosifu Baracu protop., Ioane Petricu protop., Damianu Datcu com. fin. in pensiune si presedinte alu eforiei, Iacobu Muresianu red., Dr. I. Mesiota, I. Popoviciu, Ioane G. Ioanu negutiatoriu si doi supleuti: I. Persioiu si N. Saniutia. Se facura indata si pasi preliminari pentru infiintiarea agenturéloru prin comune, care inca eau numerosu representate. Se facù de catra zolosulu preutu B. Baiulescu si una propunere, pentru a se midiuloci unu fondu in favórea crescerei nationale a romaniloru din Treiscaunele secuiesci, cari -si perdura limb'a, care inse-s'a amanatu pana dupa constituirea si a agenturéloru. Cu acestea se inchiá adunarea. Zelulu nationale a capatatu terenu catu de largu de activitate spre binele natiunei, si speramu, ca toti nationalistii se voru intrece, ma entusiasmá unii pe altii pe campulu emulatiunei, de a conlucrá cu puteri unite la inaltiarea culturei, in care dioce prosperarea natiunei si la aflarea midiulócéloru inlesnitórie la deslegarea cu succesu a problémei acestei de viétia. Una anima plina de vigóre, ce concentrá pana acum in camerele ei numai activitatea din arteriele cele mai capitale, va bate de aici incolo cu pulsu regulatu prin tóte arteriele corpului nostru nationale, spre a castiga tuturoru membriloru ei unu interesu viu, de a se ingrigi de cultur'a si prosperarea sa, a poporului romanu, care, déca nu se va incordá a-si creá singuru midiulócele de a inainta in toti ramii de cultura din pasi in pasi, dela cele mai neaperate la cele mai pucinu strigatória, acum in secululu incordariloru generali de a domní cu scinti'a si cultur'a, unde pana adi se domniea cu dreptulu eschisivu si cu forti'a, va remané ér' la usile celoru culti, pentruca cultur'a e avere, ea e viétia, e potere, e onóre, e prosperare si fericire atatu individuale, catu si generale nationale. Spiritulu comunale, de a ne interesá in prim'a linia de binele generale alu totului, alu poporului romanu, elu e singuru, care mai póte renasce unu poporu ignoratu, doseditu si desbracatu prin siretii de tóte aspiratiunile si batutu de tóte plagele politicei secularie, prin urmare remasu mai tabula rasa pana mai eri de tóte mediale de cultura.

Déci se damu man'a cu mana cu totii, cu micu cu mare, se ne interesamu pe intrecute de scopulu celu inaltu si deodata mantuitoriu alu asociatiunei, care singuru ne póte preface vitreg'a sórte, prefacundune si conditiunea ei, adica starea culturei. Se aruncamu in tartaru totu indiferentismulu, totu egoismulu, care mai bine ingropa tesaurulu in pamentu séu lu spendéza pe nimicuri, decatu se lu puna se fructifice in cultur'a natiunei sale cu interese, cu usura de viétia si de eternitatea viétiei si a numelui seu si a natiunei sale, bucuranduse, ca n'a traitu ca o vita pre pamentu, perindui numele cu sunetu, cum peru tóte, cate nu facu sacrificia catu de mici pentru binele comunu.

Romaniloru! Strabunulu nostru Cicerone ne lasá de éreditate multe si mari cuvinte inca atunci, candu patriciatulu Romei erá predominitoriu, cum e astadi aristocratismulu Ungariei, inse lipsitu de nobilea acea virtute. In mani'a aspiratiuniloru estuia de predomnire cu dreptulu si cu potérea, fara a ne crestá cá natiune, se ne scriemu pe baierele animei nóstre si a fiiloru nostri, pe flamurele martialiloru nostri cuvintele lui: „Animus facit nobilem, cui ex quacunque conditione supra fortunam licet surgere" (Anima (culta) face pe nobilu, ea se póte inaltiá preste fortuna (sórte) din orce conditiune). Nu e nici unu rege, care se nu -si aiba originea odata dela unu servu, nu e inse nici servu pe lume, care se nu -si traga originea devreodata dela unu rege. Éca credintia! Éca, ca numai de cultur'a mintii si a animei avemu cea mai mare lipsa si mai urgenta trebuintia, pentrucá se nu inschimbamu nici cu contii nici cu baronii, pentrucá se deochiamu deodata si planele tiesute spre a ne desnationalisá vreodata cineva, impartiendune cá pe camasi'a lui Cristosu si imparechiendune spre acelu scopu, cá se ne respingemu unii pe altii, cum se respinge potérea electrica de aceeasi natura, cá desmatiati se ne aruncamu la pitiórele fermecatoriloru politicei de natura contraria vietiei nóstre, abandonandune surenirele literaturei si culturei nóstre romane in grati'a siretiei si a intarirei loru cu espirarea vietiei nóstre nationale. Cultur'a mintii si a animei, supusa imperiului concordiei, e limanulu scaparei si alu fericirei nóstre, ér' regularea si dispusetiunile asociatiunei pentru generalisarea activitatii intre romani spre a ajunge mai curundu in massa la cultura, suntu fontan'a mantuintiei romanului, din care déca vomu bé, vomu scapá de tóte relele, vomu fermecá pe celu vicléu, facundulu impotentu de a ne strica vreodata. Gratia T. . . , dela care viu propunerea, si celoru, cari o aplica! —

Brasiovu 18 Ian. Pe 24—25 Ian. s'a ordinatu nóua alegere in loculu a 3 romani fosti neindreptatiti la alegere si pusi in consemnarea celoru 150, esiti cu maioritate, si in loculu unuia, care a abdisu de a fi membru representantii cetatii. Publicatiunea respectiva se afla afisiata. —

Éra si éra reuniuni!

N'avemu se mergemu in departare pentru a cautá écsemple de ingrigire pentru prosperare prin midiuloculu reuniuniloru, pentruca le avemu si la pragulu usiei.

PROCLAMARE!

Vreo 88 vienesi, lamur'a intielegintiei, doctori, barbati de statu si oficianti prochiama pre toti nationalistii loru din Austri'a la infiintiarea unei „reuniuni pentru inaintarea interesseloru germaniloru din Austri'a", — fundandu o reuniune germana politica cu centrulu in Vien'a, care se aiba de scopu:

a) Apararea intereseloru germane in Austri'a preste totu, ér' in tierile cu poporime amestecata in deosebi. b) Reuniunea se inainteze din resputeri organisarea politica a germaniloru austriaci in si afara de Vien'a. c) Se informeze pe membrii ei si in genere poporimea Vienei despre luptele si suferintiele fratiloru loru de unu sange in tierile cu poporime mestecata. d) In fine se ingrigésca, cá „fratii nostri luptatori in prim'a linia se nu se mai atace dela spate, din Vien'a, din cans'a nesciintiei séu a reintiei.

Scopurile acestea se le veneze reuniunea prin urmatóriele midiulóce:

1. Prin adunarile reuniunei, in care se se supuna la discusiune cestiunile cele mai importante si intemplamentele intrevenite in directiunea indegetata.

2. Prin publicarea si latirea de brosiuri si scrieri periodice.

3. Prin propuneri pentru a se infiintiá reuniuni cu aceasi séu asemene tendintia in tóte orasiele provinciali mai insemnate.

4. Unde obvine necesitate, prin propuneri de a se fundá reuniuni germane pentru ajutória anticipative, si alte corporatiuni, radiemate pe ajutoriulu propriu.

5. Prin infiintiarea la alegeri pentru corpurile representative. (Éca programa de reuniune politica si romana cu pucinu mai adausu. r.)

Abia se ivi crisea ministeriale in Vien'a si se descoperi vointi'a monarchului de a impacá nationalitatile, si germanii mai multu decatu circumspecti se ingrigescu, cá se se sustiena in orice casu la nivel'a suprematiei si a esploatatiunei sale, numita portatória de cultura, indreptata inse tocma in contra celoru ce ar' fi de cultivatu. — Si noi, pana candu vomu mai amená infiintiarea unei asemenea reuniuni politice, in care se lucramu pentru eluptarea drepturiloru si dorintieloru nóstre pe cale legale, statutaria constitutionale, fara genare si fara a ne speriá de tóta tuf'a si frundi'a. —Si pentru ce facu nemtii acésta prin prochiamare! — Pentruca

cechii, slovenii, polonii se lupta in contra egemoniei loru; pentruca voiescu federalismu si voiescu a face pe germani minoritati cum suntu, prin ceea ce politicesce le-ar' reduce si scurtá dreptulu egemonicu, ca slovenii voru o tiéra de coróna nationale si germaniloru nu le voru recunósce indreptatirea; ca polonii nu se multiumescu cu isgonirea limbei germane din oficii si scoli, ci mai agiteza si pentru incorporarea Silesiei inferióre la Galiti'a, care inflorésce, dicu, prin inteligentia si capitalu germanu; chiaru in Tirolu elementulu italianu cuprinde pe di ce merge mai mare terenu. „Din timpii Husitiloru lupt'a in contra germaniloru si a germanismului nu s'a portatu nici odata cu atata indiscretiune", dice totu proclamati'a; apoi eschiama, cum eschiamamu si noi mutatu nomine:

Germani austriaci! (romani austriaci!) Acumu ori nici odata se conlucramu la valulu (iazulu), pe care vremu alu cladi pentru apararea elementului germanu (romanu)!

„Nu voimu se apasamu nici o nationalitate, inse nici acceá nu vremu, cá nationalitatea nóstra, careia Austri'a are de a multiumi cultur'a, prosperarea si libertatea, noi si cei mai multi dintre antagonii nostri, orice aspirare mai inalta spirituale, se se aduca la neputintia politica intr'unu siru de provincie austriace." Statutele incuviintiate de deregatoria si totu pasii pregatitori suntu pusi la cale. Dechiarari in scrisu pentru de a intrá in acésta reuniune se primescu colo si colo in tóta Vien'a si membriloru primiti se voru tramite diplome de membru. Deci ve rugamu pentru adresa acurata scl.

Totu in acestu tonu provocara si diurnalele maghiare pe nationalistii sei, cari inca voru face asemene cu colegii loru, si totusi románulu are cea mai urgenta lipsa a porni inaintea tuturoru la infiintiarea si a unei asemenea reuniuni, fia ea si numai de 40—50 insi. Pecatu se nu avemu! —

Oferte pie!

De suptu Ciblesiu*) in 9 Ianuariu 1870.

Asiediati la marginea Transilvaniei — suptu pólele muntelui celui rece, si lipsiti de orice midiulóce si ocasiuni, cari spiritualuminte ne ar' puté incaldi si mangaia, — pentru antai'a óra póte aratamu si noi unu semnu — de si tare modestu — de viétia, pre calea acestui organu vechiu romanescu. Spre scopulu acesta dorimu a se publica scrisórea alaturata (redi mai diosu. — R.) sositá dela unu prestimatu compositoru alu nostru d. G. M., care cu tóta ocasiunea ne-a stimulatu spre a face o beserica nóua! — Lasandu se vorbésca numitulu domnu veteranu, — ne reservamu la timpulu seu a face cunoscutu resultatulu ulterióreloru oferte! Pana atuncia inca ne esprimamu multiamirea catra oferenti, cu dorire, cá se putemu fi norocosi de a inregistra catu de multi facatori de bine — si titori ai beseriei celei nóue, la a careia edificare Dumnedieu se ne ajute!!!

Unu credintiosu, — din Grosi.

Familieloru nobile Popu si Budu

in Grosi.

Salutare vóue fratiloru compositori! cari v'ati obligatu cu decisiunea vóstra din 26 Decembre 1869 a oferí fiacare cate 50, la olalta 100 fl. v. a. pre timpu de 6 ani, cu totulu 600 fl. v. a. din venitulu crismaritului, pentru edificarea unei beserice nóua. — Prin acésta fapta ati doveditu din nou, ca voi sunteti stranepoti adeverati ai d i v i u l u i T r a i a n u, si ai impetratoriloru de drepturi nobilitari, — ati comprobatu, ca sunteti crestini relegiosi, si ca posiedeti acele simtiri nobile, cari se receru, spre a ve puté face demni de antecesorii vostri, — si puteti avé o sperantia firma, ca acestu cesemplu bunu alu vostru, lu voru imitá proste decenii si stranepotii vostri, cari cu mandria se voru provocá odata la acést'a fapta a vóstra!

Fara consolarea mea este cu atata mai mare pentru acestu ofertu alu vostru, cu catu prevedu apropiandu-se timpulu, ca asteptarile mele voru se se realiseze mai curundu, si ca cruceá oferita la an. 1865 pentru altariulu unei beserici nóue, va se-si capete catu mai curundu localiulu cuvenitu!

Me bucuru indoitu de acestu ofertu alu vostru, — éra spre comprobarea acelei bucurii din parte-mi inca oferescu eu acésta ocasiune o suma de 100 fl. v. a. din competinti'a venitului meu de crismaritu, care se se incasseze din arenda in 6 rate anuale cate cu 16 fl. 66½ cr. v. a., — éra acestu ofertu se se inscria in protocolulu besericei in numele meu si alu iubitei mele consórta Francisca-Eufimia-Barbu.

In urm'a acestoru oferte facute din partea familieloru nobile Popu si Budu, me adresezu catra fostii canduva coloni, acuma posesori liberati de robote, cu acea incredere si provocare fratiésca, cá ei inca se-si oferésca venitulu crismaritului de 3 luni de tómna pre 6 ani pentru edificarea unei beserici nóue, — si cá ei inca se comprobeze pre acésta cale, ca si ei posiedu dreptulu de a se puté numi crestini adeverati, si romani cu anima nobila, a se face demni de fratii loru coulocuitori, cá stranepoti adeverati ai gloriosiloru strabuni!

Sperandu, ca si sortasii imi voru da ocasiunea placuta, de a me puté bucura si de ofertele loru, cá asia se potu avea o bucuria deplina, primiti cu totii fara deosebire salutare fratiésca, cá dela

Alu vostru devotatu confrate

Gavriele Manu m/p.,
jude supr. in pens.

Desiu 8 Ianuariu 1870. —

*) Nume adusu din Itali'a dela marea dieina séu dina Cybele-es, soci'a lui Saturnu, dieului romanu alu etatei de auru, care depinsa incoronata cu coróna turniforma siedeandu in careta, calea cu pitiórele pe unu leu mundra si cu frunte joviale. Ea dupa fabula facu multu bine omenimii, inse pe cei letargiati si morti ii infestá. Macaru de ar' mai ecsistá un'a fiintia de natur'a Cybelesei, care se persecute mortacinele, ce nu produca pentru natiune fapte bune si nemuritórie, fiindu in viétia!! — R.

Graz Ianuariu 1870.

Nu fara causa s'a botezatu secluln presente secluln nationalitatiloru, de órace geniulu acestor'a si-a intinsu aripele sale preste tóta Europ'a. Poporale lu saluta cu veneratiune si entusiasmu, numai etnofagii si opresorii loru incepu a tremura, pentruca vedu, ca a resiste acestui torente, ce din di in di totu mai tare cresce, insemnéza a-si periclitá propri'a ecsistentia.

Acésta idea sacra a nationalitatiei a prinsu radecini afunde si in animele natiuniloru din Austri'a, voiu se dicu Cisleitani'a, cari venindu la conscienti'a si demnitatea loru nationale si-au inceputu concertulu.

Polonii la ostu, boemii la nordu, slovenii la sudu si tirolesii la vestu inspirati de lumin'a timpului presente se paru, ca emuléza cu pretensiunile resolute de a li se recunósce drepturile si libertatile sale, pre a caroru singura basa potu se se avente pre calea progresului la adeverat'a cultura si civilisatiune.

Si ce face elementulu germanu, elementulu domnitoriu, cum se pórta facia cu aceste pretensiuni juste si legali? — Iuvetiati a suprematisá alte natiuni, dedati a portá pre alte popóra dupa arbitriulu loru, orbiti de splendórea radialoru — domnitórie, nu voru se intieléga spiritulu timpului, nu voru cu nici unu pretiu se impartiésca drepturi si libertati egale cu fratii loru de alta nationalitate. Le place a vorbí de libertate, egalitate si alte frase frumóse, ce remanu numai frase góle de órace faptele le demustra contrariulu.

De cate ori celelalte natiuni sorori si redica vócea spre a pretinde nici mai multu nici mai pucinu decatu recunóscerea independentiei individualitatei loru nationale, restituirea tuturoru drepturiloru si libertatiloru constitutionali — germanii austriaci totudéun'a scotu cate unu tipetu infricosiatu; sbéra in lumea larga, ca ecsistenti'a loru e amenintiata de celelalte nationalitati. Sub acestu pretestu mascatu se declara, ca nu voru dá nemica celoralalte natiuni. Cu acestu scopu au inceputu a formá societati; astfeliu s'a formatu si aici una de curendu asia numita „Societatea germaniloru nationali."

Suntu interesante desbaterile adunariloru, vorbirile pline de frase góle, curagióse inse, totuodata inspirate de frica, cá si candu tóta Europ'a le-ar' fi inimica de mórte. Astfeliu escelá in septeman'a trecuta Dr. Strohal prin o vorbire lunga, inse pre atatu de paradoxa, in care dupa ce se incercá a arata insemnatatea germaniloru austriaci, dicundu, ca fara de ei Austri'a nu ar' ecsiste, ei suntu capulu, ei suntu anim'a, se valerá, ca celelalte natiuni voru se le rapésca cultur'a, pre ruin'a culturei sale voru se se redice, si sei intréca nu numai in privinti'a politica, dar' chiaru si spirituale. Dara noi — esclama vorbit. — nu ne tememu de perire, ca-ci, déca luptandune pana la ultim'a picatura, nu ne vomu poté apará drepturile nóstre seculariá, si ecsistenti'a nóstra, la spatele nóstre avemu 40 miliéne de frati.

Se ne intrebamu, ca de ce se temu germanii? au causa? Cine si amenintia? Unu geniu bunu se pare, ca le sioptesce as'a frica, acela le dice, ca a sunatu óra, in care fiacare poporu si reclama drepturile sale la viétia si neatarnare. Satisfaca germanii pretensiuniloru juste ale celoralalte natiuni, si voru vedé, ca nime nu i amenintia, ci din contra le voru afla de sorori bune. — Numai asia voru salvá si asecurá ecsistenti'a Austriei ce incepe a se clatiná din fundamentu.

Crisea ministeriala, de care fece atata sféra in tiér'a pres'a, e totu in statu quo. Pana candu va remané astfeliu nu se sci, la tóta intemplarea multu nu. Diuariele vienese voru a sci, ca pana la reintrunirea senatului imperiale.

Straformari mari in favórea federalistiloru si a liberaliloru au se se faca; ungurii, cari la inceputu se arata indiferenti facia cu diferintiele cabinetului vienesu, acum se incérca din tóte poterile a luptá pentru sistemulu actuale. La cuventulu federalismu i cuprindu friguri de mórte, pentruca credu, ca federalismulu e mormentulu loru. —

Publiu.

UNGARI'A. „Pesti Napló" repórta, ca min. ung. a tramisu la min. comunu in Vien'a unu proiectu de tractatu internationalu, despre impreunarea liniéloru calei ferate cu Romani'a la Orsiov'a si la Buzeu séu Uituzu catra Galati, si Warring s'a insarcinatu cu delinierea. Ungurii vréu a concrede tractarea prin consululu Zulauf. —

— Despre starea lucruriloru in Dalmati'a vorbesce „Ung. Lloyd", cu multa neincredere in bochezi, cari numai pentru asprimea ernei se prefacu a se supune, pentrucá apoi in primavéra, ajutati de slavi, granitiari se incépa cu mai mare nedumerire. Totudeodata se descopere, ca agitatiunile in confiniele militari au devenitu pre seriése, incatu din partea acésta e de temutu una prorumpere inversiunata. —

— Rom. catolicii atatu in Ungari'a catu si in Transilvani'a alegu acum la congresulu autonomiei loru bisericesci, dupa legea de alegere facuta in congresu si sanctionata in 25 Oct. de catra regele. Nu se scie inse, déca au mai cutediatu ér'a provóca si pe gr. cat. la alegere, dupa cum au cutediatu a pune in statutu si cercurile de alegere ale metropoliei de Alb'a Iulia, care nu avu nici in clinu nici in maneca de a face cu congresulu. Nu cumva d. Cucu singuru cá unu cucu representá intréga provinci'a gr. cat., de se insirá si ea in statutu?!

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 14 Ianuariu. Memorandele ambeloru partite din ministeriu impartasite si comisiuniloru de adresa in ambele case se publicara in „Wien. Ztg." si inca cu speciale impoterire dela Mai. Sa imperatulu si regele. Dupa cuprinsulu memorandului maioritatei ministeriului Mai. Sa a fostu insarcinatu pe regimu in consiliulu min. tienutu in 10 Dec., cá se i p r o p u n e m i d i u l ó c e l e si calile, care ar' fi mai potrivite pentru a procurá una cointielegere in „privinti'a constitutiunei si a completarei representantiei imperiului", pentrucá se se faca odata adeveru; si a mai dechiaratu Mai Sa, ca -si reservéza preinaltele resolutiuni. Maioritatea min. Plener, Hasner, Dr. Giskra, Herbst si Dr. Brestl stau mortisiu pentru neconditionata reforma de alegere si apararea constitutiunei si a minoritatiloru germane de prin provincii, modificari in const. suptiri numai pe cale constitutionale, abandonandu orce cale, care ar' tinde la federalismu. — Memorandulu minoritatii ministeriului subscrisu de Taaffe, Potocki, Berger se dede in 26 Dec. Maiestatei, care impartasindule memorandulu maioritatei i provocá a-si dá opiniunea despre elu si totuodata a-si intemeiá punctulu de vedere alu politicei, ce voru ei a urmá. Acestu memorandu descopere, ca in 10 Dec. Mai Sa provocá intregu ministeriulu (altfeliu, nu cum dice maioritatea in programulu seu) adica, cá se se ocupe profundu si urgentu cu costiunea: ca ce pasi ar' fi se se faca, cari ar' poté midiulóci, pentrucá cointielegerea cu partitele, cari stau afara de constitutiune (cechi etc.) se se urméza astfeliu, pentrucá constitutiunea fiindu primita de tóte partile, se devina odata adeveru si cá facundu unu programu detaiatu in causa acésta in tóte stadiale si consecin-

tiele ei eventuali se lu astérna catu mai curundu dupa serbatori. Dicu mai incolo, ca programulu maioritatei s'a departatu de cuprinsulu cuventului de tronu, la a carui compunere se iscasera diferintiele, ér' la 5 dile dupa deschiderea senatului -si asternuse maioritatea programulu la Mai., care sta totu pe calea cea vechia. Minoritatea respingundu intiipeniturile maioritatei, crede, ca numai prin compromisu intre representantii tuturoru provinciiloru adunati in senatu, dupa o lege de alegere reformata in sensulu invoirei, se póte midiulocí cointielegere si cu opositiunea. In fine -si oferéza minoritatea demisiunea, déca nu se va luá o procedere nóua cu modificari in constitutiune, cum credu, ca e bine. Si minoritatea inca e in contra federalismului. Eca ne apropiamu de timpulu, candu Mai Sa va trebui se decida, cu oracululu regescu — si acolo si si dincóce in Ungari'a. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. La santele serbatori ale nascerei Domnului, metropolitulu s'a infaciosiatu in ajunu la palatu cu s. icóne facundu ragatiunile indatinate in faci'a Domnitoriloru, ér' in fine presentá primatulu o icóna Domnului, care representá pe St. Elisabet'a intempinandu pe maic'a Domnului. In diu'a nascerei au asistatu la servitiulu divinu Alteiele Sale Domnulu si Dómn'a in beseric'a St. Spiridonu.

Corpurile legiuitóre lucrara in sesiuni si min. prim. dede cetire mesagiului pentru infiintiarea portului la marea négra si pentru calea ferata in Besarabi'a dela Iasi la Odes'a?!! ér' d. Cosadini anuncia interpelarea pentru suspendarea subventiunei de 6000 galbeni, ce se dá monastirei Sucev'a in Bucovin'a, si despre care diurnalele liberale vorbira cu destula amaratiune, ca Austri'a da a confiscá bunurile subventionale respective si a respinge patronatulu subventionatoriu alu Romaniei! Se va vedé adeverulu din respunsulu la interpelare. —

— Una telegrama din „L'Constitutionel“ din 30 Decembre aduce scirea dela Bucuresci, ca agentulu politicu austriacu a inscintiatu guvernului principelui Romaniei, ca Austri'a propusese Portii a recunósce titlulu de „Romani'a“ in locu de „Principatêle dunarene“. —

DEMISIUNFA

dlui Ioane Heliade Radulescu catra delegatiunea societatii academice.

Ne-a surprinsu form'a si motivele demisiunei dlui Heliade Radulescu, amestecate la unu locu cu vrajb'a domniei sale, póte legitima, cu d. M. Cogalniceanu; la unu locu cu pretensiunile sale redicate contra diuariului „Ghimpele“, pentru violarea proprietatii sale literarie; la unu locu cu cestiunea ebreica; cu Cantarea Cantariloru; cu epistolele amiceloru dlui M. Cogalniceanu; cu tog'a alba din 1848, si cu multime altele, care nu intielegemu ce aveau de comunu cu marimea institutiunei societatii academice si celebrarea memoriei lui Sincaiu.

Nu putea óre d. I. Heliade se desparta aceste cestiuni unele de altele?

Catu despre noi, ne vomu margini numai in a analisá acele motive, cate suntu invocate de d. I. Heliade, spre a justificá retragerea sa din sinulu societatii academice.

In diuariulu „Romanulu“ dela 28 Decembre citindu acésta demisiune, amu intempinatu si liniele urmatórie: . . . . . „si dupa necumpanit'a séu esagerat'a espresiune de apoteose, ce a provocatu protestulu tacitu alu inaltului nostru cleru si alu domnului fostu ministru de culte, cari s'au crediutu datori loru insusi de a nu ecsiste la acea apoteose....“

Pentru oricine este lesne de intielesu, ca onorabilulu d. I. Heliade a voitu a face alusiuni directe la discursulu de receptiune, pronunciatu de d. A. Papiu, asupra vietiei, operiloru si ideeloru lui Georgiu Sincaiu din Sinc'a.

Nu este loculu nici timpulu se ne intercamu a descrie aici viile impresiuni, ce a produsu discursulu dlui Papiu asupra unui publicu, pe catu de numerosu, pe atatu de luminatu.

Nu este locu nici timpulu se amintimu apretiarile unanime ale presei libere asupra acestei cuventari savante si elocinte, in care sufl'area romanésca a divulu Sincaiu a petrunsu pe deplinu in anim'a acelui ce er'a chiamatu, dupa atatia ani, a interpretá séu mai bine a reconstrui, cu remasitie sacre, dar' mai sterse, mai nemicite, acestu nepetoritoriu monumentu alu romanismului, in care se oglindesce trecutulu intregu alu unei ginte din cele mai alese pe pamentu!

Nu vomu facé apelu nici la cei, cari au avutu fericit'a ocasiune a ascultá acelu discursu.

Nu vomu resfoi diuarele din luni'a Septembre, cá se recitimu ceea ce s'a scrisu.

Vomu avé totusi recursu la propriele apretiari ale insusi onor. d. I. Heliade, asupra operei dlui A. Papiu, pentruca nimeni altulu nu póte avé mai mare autoritate pentru d. Heliade de astadi, decatu érasi d. I. Heliade de atunci.

Abia d. A. Papiu terminase cuventarea sa, in aplausele frenetice ale salei, candu d. Heliade — cu lacrimile in ochi — lasa se cada, din inaltimea scaunului presiedintialu ce ocupá, urmatórielе cuvinte, cari au fostu culese cu aviditate, pentru ca ele se rosteau de betranulu decanu alu literatiloru romani:

„Domniloru!

„Astadi o diu'a cea mare, in care se eternisa memori'a lui George Sincaiu, unulu din cei mai mari romani, martiru alu romanismului.

„Se traiésca Romani'a!“

Aceste cuvente nu erau prevediute in program'a societatei academice.

Ele au fostu gasite de d. I. Heliade R. in entusiasmulu si in miscarea pana la lacremi, ce i a produsu descrierea vietiei, a operiloru si-a ideeloru lui Sincaiu.

Aceste cuvinte ale dlui I. Heliade le luaramu ad-literam din analele oficiale ale societatei academice, cari acum au esitu de sub tiparu.

Cine dar' a facutu apoteos'a lui Sincaiu, déca nu d. I. Heliade! Si nu asta data pentru prim'a óra. Suntu deja 30 de ani de candu onor. d. I. Heliade a facutu apoteos'a lui Sincaiu si aceloru alti barbati literati de preste Carpati. Éca ce rostiea dsa pe atunci cu unu entusiasmu nu numai nationale, dara chiaru biblicu.

„Dar', fratiloru romani! mari barbati au esitu dintre voi dincolo de Carpati, si de acolo au venitu si in zidurile nóstre derapanate, si s'au pusu se arunce semintiele nationalitatiei intr'unu pamentu uelucratu.....

„Cititi, tineriloru, pe Pavelu Iorgovici, Petru Maioru, Cichindealu, Sincaiu, si veti invetiá intr'ensii si limb'a vóstra, si ceea ce au fostu mosii vostrii, si ceea ce veti puté fi, de veti urmá invetiaturele loru. . . .“

„Ei, prin lucrarile loru, ca prin unu toiagu alu lui Moise, au despicatu o mare de intunerecu, ce tienea pre romani decindea pamentului fagaduintiei, i facura se tréca dincolo de Egipetulu minciuneloru, si se-si cunósca adeveratulu si maritulu loru inceputu. . . . Cititi, tineriloru, pe Paulu Iorgovici, P. Maioru, Cichindealu, Sincaiu . . . si veti invetiá intr'ensii si limb'a vóstra, si ceea ce au fostu mosii, si ceea ce veti puté fi, de veti urmá invetiaturile loru. Acestia toti au fostu jertf'a natiunei si mórtea loru póte fi o vecinica dovada a inaltei loru solii, si-a implinirei ei cu desaversire.“

Aceste apretiari ale dlui I. Heliade, facute acum 30 ani, si adresate junimei nóstre romane, au fostu in celu mai deplinu acordu cu cuvintele ce totu dumneiul a rostitu la 14 Septembre.

De unde vine astadi acésta metamorfosa!

Pentru ce astadi apoteos'a lui Sincaiu ar' fi unu motivu, care se constringa pe d. I. Heliade a se retrage din sinulu societatei academice?

Publiculu, suveranulu judecatoriu, este in stare, suntu convinsu, a cunósce adeveratulu motivu, ce facu pe celu care indemná junimea acum 30 ani a citi pe Sincaiu, si la Septembre trecutu a'lu declará de apostolulu nationalitatii, se dica astadi, ca propriele sale cuvinte si ale dlui Papiu Ilarianu au fostu o eresia. —

Dupa „Romanulu.“ G. Petrescu.

„La question des Israelites en Roumanie.“ Paris, Librairie A. Frank, 67. Rue Richelieu, 1869.

(Urinare.)

Sujetulu ce publicamu cá reprodusu, precum se vediu in Nr. premergatoriu, este cestiunea jidovésca, e demintirea marturisirei loru jidovesci; — persecutiunea relegionaria — e jidovésca, e falsa. Deci se probamu.

In Romani'a se afla ómeni de tóte natiile cunóscute, pana si scopiti, secte bizare, espulsi din locuiu loru. Tóte aceste diferite corporatiuni -si au preotii si besericele loru, -si ecsercitéza liberu si pe facia cultulu loru, si nu numai ca nimene vreodata nu s'a ganditu a i superá in ceva, ba inca statulu le vine in ajutoriu, acordandu sume insemnate la multe asiedíamente publice fundate si patronate de ai loru.

Credemu de necesariu a espune aici o oserbatiune, care de siguru va face se se mire acele persóne, ce pucinu cunoscu istori'a Romaniei, si care va contribui, speramu, a modificá cu totulu ideele false respandite in sujetulu pretinseloru persecutii relegióse. Afirmamu cu curagiu, fara a ne teme de a puté fi demintiti, ca dupa statutele unite ale Americei, Romani'a e astadi **celu** d'antaiu pamentu alu celei mai complecte tolerantie relegióse, singur'a tiéra, in care umbr'a spaimentatória de persecutiuni relegióse nici odata nu s'a vedintu, nu s'a auditu; prin urmare suntu minciuni, suntu falsitati, ce personifica caracteristic'a jidovului de a si ajunge scopulu intentionatu.

In epoca de o trista memoria, candu populii cei mari ai Europei se faliea cá frunte in civilisatiune, se gutuiea intre densii si se sfasiea, nesciindu, ce torturi si chinuri ar' mai puté nescoci in contra ereticiloru, intr'o epoca, candu pamenteni pacinici si laboriosi, scoruiti din cuibulu loru, cu miile erá nevoiti se emigreze, cá se se mantue de o mórte neaparata; intr'o epoca, dicu, in care se petrecea totu feliulu de crudimi spaimentatórie, unu petecelu de locu uitatu intr'unu coltiu alu Europei respectá tóte relegiunile si dá asilu tuturoru impilatiloru, ce i cerea aperare, acésta Romania, fara se ié séma, cum fiacare adóra pe creatoru.

Cercetandu istori'a Romaniei, chiaru din timpulu evului de midiulocu, pe candu se ardea de vii disii fermecatori si eretici, nu aflamu nici unu ecsemplu de crudime comisa in numele relegei si alu credintiei. Si de co nu ni ar' fi ertatu se intrebamu, celu pucinu se gandimu ce insemnéza vorb'a relegie, credintia? Fi-va óre morale, moralitatea, dreptatea? Se cercetamu antaiu confesiunile crestine, cá se putemu crede si strigá in gur'a mare „persecutii relegionarie!“ — Sunta dara machinatiunile ingenióse de a cutropí pe romanu cu totu ce e alu lui.

De ar' fi vorb'a de vreo parte de locu, a carui istoria se fia universalmente cunoscuta si care ar' ocupá o positie insemnata in lume, acésta singura fapta, cu nici odata n'a ecsercitatu persecutii relegionarie, de siguru ar' fi fostu de ajunsu, cá se i faca glori'a si se i atraga simpathiele si respectulu tuturoru popóreloru civilisate. N'ar fi gasitu cuvinte destulu de entusiastice de a face acestu unicu ecsemplu nestersu din istori'a. Dar' in lumea nóstra se petrece cu poporulu cá si cu individii; cei de rondu si mici, au nevoi'a de multa ostenéla pana a-si puté face nume si unu renume, candu puternicii dilei -si facu numai decatu; virtutile celoru mici peru intr'o clipa, séu se paru, cá candu n'ar fi, candu chiaru vitiurile celoru mari le vedemu glorificanduse! Éca o lege fatale ce dirige umanitatea, nici populii nu suntu scutiti de acést'a, cum nu suntu nici individii.

In ceea ce privesce specialmente pe jidovi, nici odiniór'a relegea loru n'a fostu obiectulu vreunei manifestatiuni dusmane, proba neinterdisa mai este, ca chiaru in capitalea Romaniei li s'a toleratu cladirea sinagogei loru intr'unu centru dintre cele mai frumóse.

Orcine va fi calatoritu prin Romani'a póte certificá, ca in Moldov'a sinagogele loru nu le mai iea loculu de multe prin orasie si terguri, si rabinii -si ecsercitéza a le loru intru tóta linistea. Fia inse cunoscutu, ca in fiacare din acele sinagoge se face astfeliu de scomotu, cá in ori si ce orasiu din Occidente, lumea s'ar spaimentá cá de o rescularе. Romanulu linistitu in sine sufere tóte acestea in tacere. Nu e de multu inca candu organisá de acestea si nóptea, cá candu ar' fi fostu lumea loru. Deci nu póte fi mincinua si contradictiune de caracteru modestu alu poporului romanu mai vediuta decatu acus'a de intoleranti'a relegiósa in privinti'a jidoviloru, in contra careia protesta faptele cele mai necontestabile.

Déca acésta falsa opiniune s'a pututu acreditá in Occidente, motivulu este, ca jidovii n'au lasatu nimicu nefacutu, cá se ajunga la acestu resultatu, ce e interesulu loru.

Cine nu cunósce midiulócele cele mai puternice si amagitórie ale jidoviloru? Finantiele Europei nu suntu in manele loru? Multe dintre principalele organe de publicitate din lumea tóta nu suntu, care redactate de densii, care insufiate? Puterea de bani de o parte, influintí'a publicitatii de alta, influintia nemarginita astadi, pune jidovismulu in stare de a petrunde pana la cele mai inalte regiuni ale societatei si a lucrá cu o egala autoritate in consiliale regiloru si otaririloru opiniunei publice. Fórti'a nemesurata a acestoru dóua puteri, banc'a si publicitatea, unita cu dibaci'a de totu estraordinaria ce caracterisa ras'a jidovésca si care consta intr'o nespusa inlesnire de a se suci si a se

nevoi dupa tóte impregiurarile, a se conformá dupa tóte gusturile, datinele si fasónele, intr'unu cuventu, a face din sene o astfeliu de masina, prin care se póta teri din tóte conditiunile vietiei celu mai mare profitu putintiosu: cooperatí'a dara a acestoru trei puteri espluca din destulu de ce interesele jidovi-loru suntu atatu de puternice representate si sustienute in timpulu de facia*). Se adaugemu, cá jidovii se distingu: suntu singuri intre tóte rasele din lume, printr'o dispositie a loru propria, de nici o natiune crestina imitata, incordata a se ajutá si a se sustiené, (unulu pentru toti si toti pentru unulu), cá se protége si se garanteze acea ce ei numescu — interesele rasei.

„Se iubimu unulu pe altulu, cá intr'unu gandu se marturisimu".

Ce facu crestinii ortodocsi? ce facu pastorii turmei lui Christosu? primii voru cá se se faca rabini? r.)

Respanditi preste tóta faci'a pamentului, vorbindu feliurite limbe, portandu costume diverse, traindu in conditiunile morale si materiale cele mai opuse, feliurite, neavendu nimica altu de unu feliu, decatu numai credinti'a loru, ii redi strinsu unindu-se cu o lesnire surprindietória, indata ce e vorb'a de a asigurá in vreo parte dominatiunea jidovismu-lui. Recarsele, de care o asemenea coalitiune póte dispune la unu momentu óre-care, suntu firesce cu atatu mai numerése si mai puteratice, pre catu caus'a, ce voru se apere, e mai importanta pentru jidovismu.

Acést'a fiindu de interesulu loru a o face, avendu si tóte inlesnirile, nu s'au sfiitu a presentá lumei, ca respingerea loru din Romani'a e baseata pe unu caractera religiosu. Dintr'o cestie curatu economica si sociala a facutu o cestie de libertate morala.

Cá se damu mai multa lumina acestui punctu importantu, cá radecina a cestiei, urmamu a descrie cu pucine vorbe situati'a ce jidovii ocupa astadi in Romani'a, relativu la interese economice, ér' mai vertosu despre principalele trasuri caracteristice, ce despartu cu totulu popalati'a israelita de cea romana. Candu voru cunósce in Occidente adeverat'a stare morala si materiala a jidoviloru, ce locuiescu Romani'a, acésta cestie israelita, suntemu fórte convinsi, va luá cu totulu o alta facia, voru cunósce, ca romanii au fostu catu nu se mai póte calumniati, candu au vrutu se i represente de unu poporu eruditu si fanaticu, ca-ce nu primescu infratirea cu jidovii, identificarea cu densii.

Romani'a cu o poporatiune de cinci milióne locuitori cuprinde in sene mai multu de 400.000 jidovi. Relativu nu e locu in lume impenatu de atata jidovime: in reportu cu indigenii, ei facu o proportiune de 1 la $12^1/_2$, candu in Austri'a jidovimea catra indigeni e 1 la $31^1/_5$, si in Rusi'a 1 la $19^1/_2$. Acésta proportie de unu jidovu la doi sprediece romani, proportie coversitória, ne vediuta nicairea, nu esprime, putemu dice, esactu reportulu ce esiste intre aceste dóua elemente. Din 400.000 jidani ce locuiescu Principatele, in Valachi'a se cuprindu dela 25.000 la 30.000; ceilalti 370.000 ocupa Moldov'a, care e celu multu cu dóua milióne locuitori, ese dar' sum'a de unu jidanu la cinci romani.

Acésta proportiune de speriatu, acestu adeveru se nu póta dá dreptate, de totu naturala, acestoru din urma de scarba si ura catra jidani? Nu se simte aici ruinarea fiiloru legitimi ai patriei in fa-

*) Strigatele si tipetele loru unisóne prin tóte organele de publicitate, care le redige pén'a jidovésca, si alianti'a loru in tóta Europ'a, reclama dela Romani'a una incordare de a informá opiniunea Europei prin diurnale in tóte statele, si inca in centrulu Europei prin unu diurnalu alu seu. E mai mare daun'a morale ce ésa prin informari false decatu cea materiale, care ar' fi potutu deochia tipetele siretiloru, fara umilire! — **Val** de natiunea, care -si representa interesele vietiei sale nationale numai pe dupa cuptoriu, si nu se nevoiesce a sacrificá, pentrucá se informeze opiniunea publica chiara si in limb'a dusmaniloru ei, cum facu ei, ma si croatii, cechii, cum facura maghiarii si italianii, pana candu reesira a avé pe lunga sene si caus'a s'a si areopagulu Europei. Acésta e o necesitate absoluta reclamata, si Romani'a e obligata in consciintia a sustiené unu atare organu de publicitate germanu, unulu italianu si altulu francesu, care se ésa macaru cate una data pe septemana in aperarea interesseloru intregei romanime! O mai repetu, pecatu se nu amu. — R.

vorului unoru fiintie ecsotice, celu reclama fara dreptu? Arata-se, de ecsemplu, unde individii avuti -si impartu bunulu propriu cu vagabundii universului. Mare nedreptate!

Intre nenumeratele intreprinderi, odióse si scarnave, ce jidovii ecsercitéza in Romani'a, in acestu pamentu de fericire, de a esploata bun'a credintia si simplitatea sateanului romanu prin dibaci'a lui si simplitatea sateanului romanu prin dibaci'a lui si particularia celu caracteriséza, se mai citamu pe cecsea a traficarii beuturéloru spirtuóse, prin comunile rurale. Tóte carciumele de prin satele Moldorei se tienu de jidovi in contra legiloru si redorei se tienu de jidovi in contra legiloru si regulamenteloru, dupa care nu le e ertatu, a specula cu o deplina ruinare a populatii rurale: Varga a-deveratu a lui Dumnedieu. Jidovulu, prin dibadeverata a lui Dumnedieu. Jidovulu, prin dibaciele lui viclene, se precepe cum se atraga si se deprinda pe sateanu la beutura; apucandu se se ametiésca pucinu — cate — pucinu si in ronduri repetate ajunge de lu sleiesce antaiu de banii ce va avé, apoi prin impramuturile ce i va face (cu bani de pe la densii) si creditulu, ce i va da, ajunge se nu mai aiba nimicu alta decatu darulu betii, goletiunea cu demoralisatiunea; prin asemenea unelteri si maniere averea indigeniloru trece in posesiunea jidoviloru. D'alde acestea facu pe sateanulu romanu se fia o adeverata mina de auru jidovului carciumaru. Astfeliu vedemu unu jidovu venindu golu ca joru intr'unu catunu (satu) de cateva case, se ajunga nu numai se-si hranésca numerós'a sa prasila, ci inca in cursu de catuva timpu se realiseze si unu capitalu dela 25- pana la 30.000 franci ori si mai multu. Consideranduse seracia sateanului romanu, mai vertosu in Moldov'a, se intielege lesne multiplicitatea midiuloceloru de alu aduce la asemenea resultate! — (Va urmá.)

FRANCI'A. Parisu 13 Ianuariu. Miscari mari si insuflatórie de ingrigiare. Unu casu fatalu privitu din tóte punctele de vedere a alarmatu poporulu in Franci'a. Unu membru din dinasti'a napoleonica Petru Bonaparte, alu treilea fetioru alu lui Lucianu Bonaparte, fratelui lui Napoleonu I. ucisé cu unu pistolu in dilele aceste pe Victoru Le Noir, redactoru diuariului „Marseillaise". „L'Constitutionel" reporta, ca principele Petru Bonaparte imputase lui Rochefort, deputatului republicanu, in scrisu, ca s'a vediutu insultatu prin pén'a unuia dintre scriitorii dela diurnalulu numitu. Redactorulu Victoru Le Noir cu Fonvielle, cá mandatari ai lui Pascal Crousset, care subscrise art. in „Marseillaise", au mersu la principele in Anteuil si fiindu introdusi in salonu ii a intrebatu principele, déca suntu instrumentulu lui Rochefort? Victoru Le Noir a isbitu tare in facia pe principele si prevediendu o apurare aspra, puga altii, capatandu si palmi, ar' fi scosu unu revolveru de sub vestmentu; principele smulse rapede unu pistolu dintr'unu parete, trase asupra lui V. Noir, care intr'acesa ajunsese la scara, unde si cadiu mortu in diosu.

Ministrulu de justitia indata demanda arestarea principelui si darea lui in judecata si imperatulu aprobá. Elu si fu arestatu, predandusse singuru la politia locale, si indata fu pusu sub acusa de asasinatu. Ce a urmatu de aici, ne spunu urmatóriele telegrame ale „Rom.":

„Parisu 12 Ianuariu. Unu numeru alu diuariului „la Marseillaise" a fostu opritu de a se imparti, din caus'a acitiariloru si-a apelului la arme ce contiénea.

Instructiunea afacerei principelui Petru Bonaparte este mai terminata.

La inmormentarea lui Le Noir, multimea erá imensa; ordinea n'a fostu turburata, nici politi'a, nici trupele nu s'a vediutu.

Parisu 13 Ianuariu. Astadi linistea este completa. Eri mai multi cetatieni armati ei insii au datu man'a de ajutoriu autoritatii pentru a aresta vre cativa resvratitori armati.

Comisiunea camerei a conchisu in unanimitate a autorisá urmarirea contra lui Rochefort.

Parisu 13 Ianuariu. La inmormentarea lui Victoru Le Noir, cavaleri'a s'a marginitu a invitá pe multime se parasésca Campii-Elysei. Nici o impotrivire, nici o arestare. Cavaleri'a a lasatu se tréca trasur'a, in care erau Rochefort si Raspail; multimea ii insociea cantandu „Marseliés'a" si strigandu: Traiésca Rochefort! Traiésca republic'a!" Aceste strigate au fostu adesea repetate la reintórcerea dela cimiteriu. Trupele s'au retrasu la 6 óre de pe piati'a Concordiei. Detasiamentulu din guard'a nationale a fostu salutatu cu entusiasmu de multime. Bande numeróse de poporu au strabatutu bulevardele cantandu „Marseillaisa". Politi'a a facutu cateva arestari pe bulevarde si pe piati'a Bastillés." —

Diurnalele germane scriu, ca in 13 poporulu a aruncatu si cu pietre asupra organeloru de securitate, dintre cari doi fura si raniti cu stiletu si unu oficiariu fù ranitu, ér' min. de interne calare dirigea ostasii, ce se pusera pe pitioru. Deputatulu Rochefort vrendu a trece pe acolo, fù amenintiatu de catra ostasi. Atunci Roch. consiliá multimea popórului, cá se se impartia si asia se restitue linistea. Franci'a e vulcanulu Europei. Una eruptiune republicana póte amenintia pacea intrega européna. Se scrie, ca Ledru Rollin, capulu republicaniloru socialisti, ar' fi primitu vóia a se reintórce in Franci'a. — Petru Bonaparte in an. 1831 luandu parte la resculerea in contra statului besericescu mai stete arestatu in Livorno 6 luni, de unde trecú la Americ'a in servitiu la republic'a Nóu'a Granada si ér' se reintórse in Europ'a. In Rom'a fù osenditu la mórte, pentruca strapunse pe unu oficiariu, care vrea alu arestá din prepusu, ca ar' fi asasinatu pe unu politianu. Calatori ér' la Americ'a si de acolo in insulele Ionice, de unde regimulu anglesu lu gonise pentru deosebite escese comise in tóne de rancóre. Mai tardiu fù maiorn in armata, inse depusu pentru abateri disciplinarie. In adunarea nationale palmui pe dep. Vieillard, fostulu odinióra crescatoriu alu lui Napoleonu III., ér' dupa resturnatur'a de statu se retrasese in viéti'a privata pana la scandalulu acesta. —

PRUSI'A inainte de casulu omorului lui Noir nu potea suferí fara indignatiune si jalusia mesurile imperatului Napoleonu pentru largirea libertatiloru si introducerea ministeriului parlamentariu Ollivier, ma considera pe acestu min. cá unu min. de actiune. Una partita sta cu urgentia, pentru cá Prusi'a se faca concesiuni Austriei si se se involésca cu dens'a; ér' una partita ostasiésca a curtei déchiara, ca Prusi'a e in stare a infruntá orice eventualitati. Intimitatea Prusiei cu Rusi'a nu lasa la indoiéla, ca au stipulatu cea mai tare aliantia, si voru a trage si pe Austri'a. —

Inscientiare de licitatiune.

Veneratulu consistoriu metrop. gr. cat. din Blasiu cá ingrigitoriu supremu alu fondului de studia Basilitanu a otaritu in siedinti'a sa din 29 Decembre 1869 ecsarendarea pre mai multi ani a bunului nemiscatoriu din Bucerdea granósa tienutoriu de proprietatea fondului basilitanu. — Acestu bunu constá din 441 jug. aratoriu, 462 fenatiu, 7 jug. 459□ vinea, 186 jug. pasiune, 155 jug. padure si din tóte edificiale recerute pentru economia si pentru locuintia; deci doritorii de a luá acestu bunu in arenda se insciintiéza, ca bunulu diace un'a óra departare dela Blasiu si 2 óre departe dela Aiudu, si cumca ecsarendarea se va intemplá pre calea licitatiunei private, carea se va tiené in 10 Februariu 1870 cal. nou aici in Blasiu.

Conditiunile de ecsarendare si pana la licitatiune se potu vedé la diriginti'a bunului Basilitanu.

Dela directiunea economica a bunuriloru basilitane. —

Blasiu 10 Ianuariu 1870.

T. Ciparíu m/p.,
vicariu generale.

1—3

Se afla la

A. Reichard et Comp.

in Vien'a	in Pest'a	in Prag'a
Elisabethstrasse 6.	Deakplatz 3.	Rossmarkt 778.

in Carlsbad
Mühlbadgasse 480.

in Triestu	in Clusiu	in Lemberg
Via Ponte rosso 3.	Alte Burg 213.	Wallgasse 288.

BIBLI'A,

séu

sant'a scriptura a testamentului vechiu si nou,

in limb'a germana, maghiara, boema, polona, italiana, **romana**, slovena, evreica, greca, angla, franca, turcésca, chinesa si in multe alte limbe dupa catalogu, care se dá gratis.

Testam. nou leg. in pandia dela 12 cr. in susu. Tóta bibli'a legata in pele dela 60 cr. in susu.

Comandari in pretiu de 5 fl. v. a. se ecsecuta gratis si francate.

2—12 6

Redactoru respondietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparíulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.